

**A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága**

1/2001.MJE.szám

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!**

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának munkaügyi jogegységi tanácsa a Legfelsőbb Bíróság M. I. tanácsa által kezdeményezett jogegységi eljárásban meghozta a következő

**jogegységi határozatot:**

A munkáltató a munkavállaló munkaviszonnyal összefüggő tartozásának, valamint az általa okozott kárnak a megtérítésére irányuló igényét - választása szerint - munkaügyi jogvitában is érvényesítheti.

**I n d o k o l á s**

**I.**

A Legfelsőbb Bíróság eddigi gyakorlata szerint a munkáltató a munkavállaló munkaviszonyból eredő tartozását az Mt. 162. §-ának (3) bekezdéséből következően kizárólag fizetési felszólítással érvényesítheti, ami ellen a munkavállaló indíthat keresetet (BH 1999. évi 529. és 575. számú jogesetek).

A Legfelsőbb Bíróság M. I. tanácsa el kívánt térni ettől a gyakorlattól, ezért az előtte folyamatban lévő felülvizsgálati ügyben meghozott Mfv.I.10.173/2000/5. számú végzésével a Bsz. 29. §-ának (2) bekezdése alapján az eljárás felfüggesztése mellett jogegységi eljárást kezdeményezett. Az indítványozó később kiterjesztette az indítványát a munkáltató kártérítési igénye érvényesítésének arra az esetére, amikor kollektív szerződés felhatalmazása alapján a munkáltató határozattal kötelezheti a munkavállalót az okozott kár megtérítésére, ugyanis a kialakult gyakorlat szerint - hasonlóan a tartozás megtérítéséhez - ilyenkor ez az igény érvényesítésének kizárólagos módja.

**II.**

A jogegységi tanács nem nyilvános ülésén a legfőbb ügyész képviselője kifejtette, hogy az eddigi gyakorlattól a tartozások megtérítésénél nem indokolt eltérni. Az Mt. különböző rendelkezéseit egybevetve arra kell következtetni, hogy a munkáltató a munkavállaló tartozásából eredő igényét kizárólag fizetési felszólítással érvényesítheti.

**III.**

A fizetési felszólítás az igény érvényesítésének szokásos, a perindítást megelőző esete. Célja, hogy a jogosult az igazságszolgáltatási szervek igénybe vétele nélkül, gyorsan és kevesebb költséggel jusson hozzá a követeléséhez. Ebből azonban nem következik, hogy a felszólításnak minden esetben meg kell előznie az igény bíróság előtti érvényesítését.

Az Mt. szerint a munkaviszonyból származó igény érvényesítésének általános módja a munkaügyi jogvita kezdeményezése, amelynek elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik. Ez vonatkozik a munkáltatónak a munkavállalóval szembeni igényére is, ha csak az Mt. másként nem rendelkezik [Mt. 199. § (2) bekezdés].

Az Mt. 162. §-ának (3) bekezdése szerint a munkáltató a munkavállaló munkaviszonnyal összefüggő tartozásainak megtérítésére irányuló igényét írásbeli felszólítással érvényesítheti. A felszólítás ellen a munkavállaló harminc napon belül keresetet indíthat, ha a munkáltató igényét vitatja.

A fizetési felszólítás, mint a tartozás érvényesítésének eszköze azonban nem jelenti azt, hogy a munkáltató csak ilyen módon érvényesítheti az igényét a munkavállalóval szemben. A rendelkezés megfogalmazásából következően a tartalmában közvetlen kötelezésre való felhatalmazás lehetőség a munkáltató számára, hogy bíróság igénybe vétele nélkül érvényesítse a munkavállalóval szemben az igényét. A munkáltató azonban nem köteles élni ezzel a lehetőséggel, igényét keresettel (fizetési meghagyással) is érvényesítheti, illetőleg az ellene a munkavállaló által indított perben viszontkeresettel. Indokolatlan lenne a munkáltatót fizetési felszólításra kötelezni, ha már az eset körülményeiből eleve nyilvánvaló a számára ennek eredménytelensége. Pergazdaságossági szempontok is az ellen szólnak, hogy a munkáltató keresetlevelének idézés kibocsátása nélkül történő elutasítása után újra induljon az eljárás - de most már a munkavállaló keresete alapján -, ha az írásbeli felszólítás nem vezetett eredményre.

#### IV.

Hasonló következtetést lehet levonni az Mt. 173. § (2) bekezdésének abból a rendelkezéséből, amely szerint a kollektív szerződés meghatározott feltételekkel felhatalmazhatja a munkáltatót a munkavállalóval szembeni kártérítési igényének közvetlen, határozattal történő érvényesítésére. Ez a felhatalmazás a munkáltató számára csupán lehetőség, de nem jelentheti az igényérvényesítés kötelező módját.

Az előbbiekre tekintettel a jogegységi tanács a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

**Budapest, 2001. április 23.**

Dr. Horeczky Károly s.k. a jogegységi tanács elnöke,

Dr. Ádám Lóránt s.k. előadó bíró, Dr. Fekete Zsuzsanna s.k. bíró,

Dr. Molnár Istvánné s.k. bíró, Dr. Tallián Blanka s.k. bíró